

EU-note

Til orientering af Erhvervsudvalget og Europaudvalget

Forslag om betalingstjenester og åben finans

Sammenfatning

Kommissionen fremsatte den 28. juni 2023 en pakke med tre forslag, der skal modernisere betalingstjenester og åbne op for deling af data om finansielle tjenester. På betalingstjenesteområdet foreslår Kommissionen, at splitte det såkaldte betalingstjenestedirektiv (PSD2) op i et nyt betalingstjenestedirektiv (PSD3) og en betalingstjenesteforordning (PSR). Det nye betalingstjenestedirektiv indeholder regler rettet mod tilsynsmyndighederne, hvilket bl.a. omhandler tilladelser, registreringer og tilsyn med betalingsinstitutter. Betalingstjenesteforordningen indeholder reglerne for betalingsinstitutter samt forbrugere. Formålet med forslagene er bl.a. at forbedre bekæmpelsen af svig og styrke deling af data om betalingskonti, konkurrencen mellem pengeinstitutter og betalingsinstitutter, implementeringen og håndhævelsen af reglerne, forbrugerrettigheder og adgang til data.

Det tredje forslag omhandler en forordning om såkaldt åben finans (FIDA), hvilket vil sige muligheden for deling af kunders data i den finansielle sektor med finansielle institutioner og såkaldte fintechvirksomheder. Delingen forudsætter kundens tilladelse. Deling af data om kunders betalingskonti i pengeinstitutterne kendes allerede under betegnelsen "Open Banking" og blev indført med PSD2. Udbredelsen af datadelingen til hele det finansielle område vil ifølge Kommissionen i sidste ende lede til mere innovative finansielle produkter og tjenesteydelser for brugerne og samtidig stimulere konkurrencen i den finansielle sektor.

Kommissionen og regeringen finder, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

10. oktober 2023

Martin Jørgensen
(3622)

Indledning

Kommissionen har den 28. juni 2023 fremsat tre forslag, som ifølge Europa-Kommissionen skal forbedre forbrugerbeskyttelsen og konkurrencen inden

for elektroniske betalinger og sætte forbrugerne i stand til at dele deres data på en sikker måde, så de kan få en bredere vifte af bedre og billigere finansielle produkter og tjenester. Pakken skal samtidig sikre, at EU's finansielle sektor er i stand til at tilpasse sig den igangværende digitale omstilling, og de muligheder og risici det indebærer.

Forslagspakken medfører bl.a. en ændring af det nuværende betalingstjenestestedirektiv (PSD2)¹, som bliver splittet op i et nyt betalingstjenestestedirektiv (PSD3) og en forordning om betalingstjenester (PSR). Det nye betalingstjenestestedirektiv indeholder regler rettet mod tilsynsmyndighederne, hvilket bl.a. omhandler tilladelser, registreringer og tilsyn med betalingsinstitutter. Betalingstjenesteforordningen indeholder reglerne for betalingsinstitutter samt forbrugere. Ved at fastsætte de fleste betalingsregler i en forordning fremmes en ensartet gennemførelse i EU-landene. I tilknytning til forslagene om betalingstjenester fremsætter Kommissionen et forslag om en ramme for såkaldt åben finans (framework for Financial Data Access, FIDA), der skal fremme deling af kundedata i den finansielle sektor ud over betalingskonti².

Forslagene blev i februar 2023, efter indstilling fra Erhvervsudvalget, udvalgt som en del af Folketingets prioriterede sager for 2023³.

Forslagspakken omfatter følgende tre forslag:

1. [KOM \(2023\) 366](#): Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om betalingstjenester og elektroniske pengetjenester i det indre marked (PSD3).
2. [KOM \(2023\) 367](#): Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om betalingstjenester i det indre marked (PSR).
3. [KOM \(2023\) 360](#): Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om en ramme for adgang til finansielle data (FIDA).

Alle tre forslag er fremsat med retsgrundlag i [artikel 114](#) om det indre marked i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Forslaget til betalingstjenestestedirektiv (PSD3) har også retsgrundlag i [artikel 53](#) (TEUF) om gensidig anerkendelse, hvilket skyldes, at det gældende e-pengedirektiv

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [\(EU\) 2015/2366](#) om betalingstjenester i det indre marked.

² Deling af data fra banker til tredjeparter om betalingskonti er allerede i dag en del af det nuværende betalingstjenestestedirektiv (PSD2), hvor det går under navnet "Open Banking".

³ Udvælgelsen af prioriterede sager sker formelt med henblik på at det kan afklares, om Folketinget finder, at forslaget overholder EU's nærhedsprincip, der indebærer, at EU ikke må lovgive, hvis målet lige så godt eller bedre kan opnås på et niveau nærmere borgeren – f.eks. nationalt eller lokalt. Reelt udvælges sagerne dog i lige så høj grad på baggrund af en vurdering af deres politiske vigtighed.

(EMD2)⁴ skal indarbejdes i PSD3, og det har retsgrundlag i både artikel 114 og 53 TEUF. Forslagene skal vedtages af Europa-Parlamentet og Rådet i samarbejde under den almindelige lovgivningsprocedure. I Rådet vil forslagene skulle vedtages med kvalificeret flertal.

KOM (2023) 0366: Forslag til et nyt betalingstjenestedirektiv (PSD3)

Det nuværende betalingstjenestedirektiv (PSD2) fra 2015 udgør EU's lovrammen for alle elektroniske betalinger. Direktivet indeholder regler for forbrugerbeskyttelse, sikkerhed for transaktioner samt tilladelser og tilsyn med betalingstjenesteudbydere. Udbydere af betalingstjenester omfatter bl.a. Mobile-Pay, Nets og pengeinstitutter, når de f.eks. tilbyder betalingskort eller netbank. En række mindre virksomheder som udbyder forskellige former for betalingstjenester i forbindelse med crowdfunding, internetbetalinger eller specifikke løsninger til betalinger på handelsplatforme er også omfattet.

Tilladelser

PSD3-direktivet indfører øgede krav for at opnå tilladelse som betalingsinstitut på en række områder. Det drejer sig bl.a. om krav om udarbejdelse af afviklingsplaner i tilfælde af konkurs samt højere kapitalkrav som følge af inflationen. Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) får mulighed for, at udarbejde tekniske standarder og retningslinjer for at harmonisere tilgangen på tværs af EU-landene.

Betalingsinstitutter kan have vanskeligheder med at åbne og føre betalingskonti i banker, hvorfor direktivforslaget indfører en yderligere mulighed for at beskytte brugernes midler ved at opbevare disse midler på en konto i en centralbank (i Danmark Nationalbanken). Betalingsinstitutterne får også mulighed for at deltage direkte i betalingsafviklingssystemer registreret under det såkaldte "finality-direktiv"⁵.

Registrering

For udbydere af såkaldte kontooplysningstjenester⁶ foreslår Kommissionen, at en registrering nu vil være tilstrækkeligt, hvor der under PSD2 var krav om en egentlig tilladelse.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv [2009/110/EF](#) af 16. september 2009 om adgang til at optage og udøve virksomhed som udsteder af elektroniske penge og tilsyn med en sådan virksomhed.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets [direktiv 98/26/EF](#) af 19. maj 1998 om endelig afregning i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer, hvilket i Danmark bl.a. omfatter KRONOS2 drevet af Nationalbanken.

⁶ Kontooplysningstjenester benytter sig af Open Banking, hvor de samler og behandler oplysninger om en eller flere af brugerens betalingskonti. En kontooplysningstjeneste er således en tjeneste, der giver en bruger konsolideret information om en eller flere af dennes betalingskonti. Dette kan eksempelvis være i form af udarbejdelse af forbrugsoverblik eller et budget.

Betalingsinstitutter med begrænset omsætning på under 3 mio. euro kan af de nationale myndigheder blive undtaget fra kravet om tilladelser og skal alene registreres hos den nationale myndighed. Den nationale registrering vil så kunne bruges til at opnå ret til at udbyde tjenester i andre EU-lande.

Adgang til kontanter

Med forslaget gøres det muligt for fysiske detailforretninger at tilbyde kunderne kontanthævninger på op til 50 euro uden krav om, at hævnningen sker i forbindelse med et køb. I dag kan det kun muligt at få et kontantbeløb med (altså betale over beløbet), hvis det sker i forbindelse med et køb i butikken.

Operatører af såkaldte uafhængige pengeautomater (hvor der ikke er tilknyttet en betalingskonto) skal fremover skulle registreres hos de nationale kompetente myndigheder (Finanstilsynet) og være under tilsyn.

Kompetente myndigheder og kontrol

EU-landene skal udpege nationale myndigheder, der er ansvarlige for autorisation og kontrol med betalingsinstitutterne. Kommissionen foreslår, at EU-landene skal indføre regler om administrative sanktioner og administrative foranstaltninger, herunder som minimum mulighed for at suspendere eller tilbagekalde en autorisation. Det er ifølge regeringen uklart, hvorvidt forslaget indebærer, at Danmark forpligtiges til at indføre administrative bøder.

Endelig udvider direktivforslaget også anvendelsesområdet for anlæggelse af gruppesøgsmål til beskyttelse af forbrugernes kollektive interesser, så der kan anlægges søgsmål, hvis virksomhederne overtræder reglerne i forordningen om adgang til finansielle data (FIDA). Direktivforslaget indarbejder også som nævnt e-pengedirektivet (EMD2), så PSD3 fremover også regulerer kravene for at opnå tilladelse som e-pengeinstitut, som i øvrigt fremover også vil blive betegnet som betalingsinstitutter.

Anvendelse

Da der er tale om et direktiv, skal medlemslandene implementere direktivet i national lovgivning, og det skal anvendes senest 18 måneder efter, at det er trådt i kraft. Bestemmelserne om betalingsinstitutternes adgang som direkte deltagere i registrerede betalingsafviklingssystemer skal dog være implementeret seks måneder efter PSD3's ikrafttrædelse.

Betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, som allerede har tilladelser under PSD2 og EMD2, vil kunne fortsætte deres aktivitet indtil 30 måneder efter, at PSD3 er trådt i kraft, forudsat at de indsender en genansøgning til de nationale myndigheder inden 24 måneder efter, at PSD3 er trådt i kraft.

Kontooplysnings-tjenester

Et eksempel på en kontooplysningstjeneste er fintech budgetappen Spiir, der anvender sin egenudviklede tekniske gateway Aiiia til at skabe forbindelsen mellem Spiir og banken.

KOM (2023) 0367: Forslag til forordning om betalingstjenester (PSR)

Den nye PSR-forordning fastsætter regler for betalingsinstitutter og forbrugere. I kraft af at det er tale om en forordning, der jo gælder umiddelbart og direkte, sikrer PSR en bedre harmonisering blandt EU-landene. Reglerne skal bl.a. styrke forbrugernes rettigheder og sikkerheden ved elektroniske betalinger.

Stærk kundeautorisation og hæftelse

Udbydere af betalingstjenester forpligtes med forslaget til fremover at udvikle og implementere en række helt forskellige procedurer for stærk kundeautentifikation (SCA)⁷, der ikke direkte eller indirekte må nødvendiggøre, at brugeren er i besiddelse af en smartphone.

Der fastsættes en hæftelse for tekniske leverandører og kortordninger, hvis deres forhold gør, at en transaktion ikke kan gennemføres med stærk kundeautentifikation, og dette medfører tab for betaleren, dennes betalingstjenesteudbyder eller betalingsmodtageren.

Hæftelsesreglerne præciseres generelt, så betalingstjenesteudbydere kun kan afvise at tilbagebetale en forbruger i tilfælde af en uautoriseret betaling, hvis der er rimelig grund til mistanke om, at forbrugeren selv har begået svig. Det er dog betalingstjenesteudbyderen, der bærer bevisbyrden.

Betalingstjenesteudbydere bliver med forslaget som noget nyt ansvarlige over for forbrugeren (betaleren) med det fulde beløb i de tilfælde, hvor betaleren er blevet manipuleret af svindlere, der udgiver sig for at være medarbejdere fra betalingstjenesteudbyderen, til at autorisere en betaling. Det gælder ved såkaldt "spoofing"-svindel, hvor svindlerne udbytter betalingstjenesteudbyderens navn, postadresse eller telefonnummer. Forbrugeren må samtidig ikke have handlet svigagtigt eller med "grov uagtsomhed".

Med forslaget skal pengeinstitutter give betalingsinstitutter og disses agenter eller distributører adgang til en betalingskonto.

Open Banking

"Open Banking" som blev indført med PSD2 betyder, at primært pengeinstitutter skal udvikle et adgangssinterface (API), hvorigennem tredjeparter (f.eks. udbydere af kontooplysningstjenester) kan hente data om transaktioner på forbrugernes betalingskonti på vegne af forbrugerne og med deres samtykke.

⁷ Strong Customer Authentication (SCA) betyder, at man skal anvende to faktorer til at godkende en elektronisk betaling, f.eks. ved online handel.

Der har dog været tekniske udfordringer med kvaliteten af de adgangsskærme, som pengeinstitutterne har udviklet, og forslaget indfører derfor et katalog over eksempler på forbudte forhindringer i brugen af API'er⁸.

Forslaget indeholder også et krav til pengeinstitutterne om at stille et såkaldt "tilladelses-dashboard" til rådighed for kunderne i deres netbank.

På dashboardet kan forbrugerne se, hvilke tilladelser de har givet til tredjeparter om anvendelse af deres data fra betalingskonti hos pengeinstituttet. Det skal også være muligt for forbrugerne at trække tilladelser tilbage via dashboardet.

Bekæmpelse af misbrug

Når der er tale om direkte kontooverførsler bliver betalingsmodtagerens betalingsformidler forpligtet til at stille en såkaldt IBAN-verifikationsmekanisme⁹ til rådighed. Betalingsmodtagerens betalingsformidler skal så på anmodning bruge mekanismen til at kontrollere, inden kontooverførslen gennemføres, om IBAN-nummeret svarer til navnet på den betalingsmodtager, som betaleren angiver. Hvis der er uoverensstemmelser, skal betalerens betalingstjenesteudbyder underrettes, for herefter selv at give betaleren besked. Det gælder for alle typer af betalinger og i alle valutaer.

Hvis verifikationsmekanismen fejlagtigt bekræfter overensstemmelsen mellem betalingsmodtagernavn og IBAN-nummeret, så hæfter betalingsmodtagerens betalingsformidler for betalerens tab.

En betalingstjenesteudbyder får mulighed for at dele betalingsmodtagerens IBAN-nummer med andre betalingstjenesteudbydere, hvis udbyderen har "tilstrækkeligt grundlag" for at mistænke, at en bestemt betalingsmodtager er involveret i betalingssvindel.

Den Europæiske Banktilsynsmyndighed (EBA) får såkaldte "*product intervention*"-rettigheder, hvilket betyder, at EBA kan gribe ind over for uensigtsmæssige produkter og praksis. EBA kan dermed, hvis visse betingelser er opfyldt, midlertidigt begrænse eller forbyde typer af betalingstjenester eller visse funktioner i betalingstjenester på tværs af hele EU. Indgrebene udløber automatiske efter tre måneder, hvis de ikke forlænges i en ny tre-månedersperiode.

⁸ Artikel 44 i forordningen indeholder eksempler på forbudte hindringer, som bl.a. omfatter krav om at brugeren manuelt skal indtaste IBAN-nummeret på den konto, som tilladelsen vedrører samt krav om at gennemføre stærk kundeautentifikation i videre omfang end når brugeren selv tilgår netbanksystemet.

⁹ IBAN står for International Bank Account Number. IBAN-nummeret bruges til internationale betalinger og svarer til det danske kontonummer.

Anvendelse

PDR-forordningen træder i kraft 20 dage efter offentliggørelse i EU-Tidende og anvendes 18 måneder herefter. Bestemmelser i forbindelse med IBAN-verificeringskravet gælder dog først 24 måneder efter forordningens ikrafttrædelse.

KOM (2023) 0360: Forslag til forordning om åben finans (FIDA)

Forslaget om åben finans udbreder den pligt, der i kraft af PSD2 allerede eksisterer for pengeinstitutter til at dele data om transaktioner fra betalingskonti med tredjeparter ("Open Banking"), til størstedelen af kundedata i den finansielle sektor¹⁰.

Forslaget skal ifølge Kommissionen sikre, at forbrugere som ønsker det, i stigende grad kan få adgang til personaliserede datadrevne produkter og ydelser, der passer til deres specifikke behov og præferencer.

Hvilke kundedata er omfattet af forslaget

Forslaget omfatter kundedata og data som finansielle institutioner typisk samler, opbevarer og behandler som en del af deres normale interaktioner med kunderne. Kunderne kan være enten personer eller virksomheder. Forslaget omfatter data som kunderne selv leverer, og data der stammer fra kundernes interaktion med den finansielle virksomhed.

<i>Omfattede typer af data</i>	<i>Omfattede enheder</i>
Realkreditaftaler, lån og konti (undtagen betalingskonti) herunder data om saldo, betingelser og transaktioner	<ul style="list-style-type: none">• Kreditinstitutter• Betalingsinstitutter, herunder kontooplysningstjenesteudbydere
Opsparinger, investeringer i finansielle instrumenter, forsikringsbaserede investeringsprodukter, kryptoaktiver, fast ejendom og andre tilknyttede finansielle aktiver samt de økonomiske fordele, der stammer fra sådanne aktiver, herunder data indsamlet med henblik på at foretage en egnetheds- og hensigtsmæssighedsvurdering	<ul style="list-style-type: none">• Udstedere af elektroniske penge• Investeringselskaber• Udbydere af kryptoaktivtjenester• Udstedere af aktivbaserede tokens• Forvaltere af alternative investeringsfonde• Administrationsselskaber for institutter for kollektiv investering i værdipapirer
Pensionsrettigheder i arbejdsmarkedsrelaterede pensionsordninger	

¹⁰ Deling af kundedata fra betalingskonti er dog ikke omfattet af forslaget om åben finans og vil sortere under det nye forslag til forordning om betalingstjenester (PSR).

Pensionsrettigheder i forbindelse med udbud af paneuropæiske personlige pensionsprodukter (PEPP)	<ul style="list-style-type: none">• Forsikrings- og genforsikringsselskaber• Forsikringsformidlere og accessoriske forsikringsformidlere• Arbejdsmarkedsrelaterede pensionskasser• Kreditvurderingsbureauer• Udbydere af crowdfunding-tjenester• PEPP-udbydere• Udbydere af finansielle informationstjenester.
Skadesforsikringsprodukter med undtagelse af syge- og sundhedsforsikringsprodukter	
Oplysninger, der indgår i en vurdering af et selskabs kreditværdighed, og som indsamles som led i en låneansøgningsprocedure eller en anmodning om kreditvurdering.	

Data og oplysninger hentet til brug for kreditværdighedsvurderinger af forbrugere samt data og oplysninger forbundet med forsikring inden for liv, sygdom og sundhed er ikke omfattet af datadelingskravet.

De såkaldte dataindehavere er de finansielle institutioner, der ligger inde med de nævnte kundedata, mens databrugere er de enheder, som efter tilladelse fra en kunde har adgang til de nævnte data.

Udbydere af finansoplysningstjenester (FISP)

På samme måde som kontooplysningstjenesteudbydere allerede kendes fra "Open Banking"-reglerne under betalingstjenestedirektivet, så introducerer forordningen om åben finans en ny kategori af regulerede tjenesteudbydere – de såkaldte udbydere af finansoplysningstjenester kaldet "Financial Information Service Providers" eller FISP'er.

Udbydere af finansoplysningstjenester skal have tilladelse af en national kompetent myndighed, som skal udpeges som led i implementeringen. Den kompetente myndighed vil også være ansvarlig for at føre tilsyn med finansoplysningstjenesterne.

I forordningens terminologi er udbyderne af finansoplysningstjenesterne såkaldte databrugere. Det centrale i forordningen er, at de nævnte finansielle institutioner (dataindehavere) er forpligtet til at stille deres kundedata til rådighed for autoriserede udbydere af finansoplysningstjenester og andre finansielle institutioner¹¹, når de har en særskilt tilladelse fra kunderne.

¹¹ De finansielle virksomheder, der er forpligtet til at stille kundedata til rådighed under forordningen, har også ret til at tilgå andre finansielle kundedata uden at skulle have en særskilt tilladelse som udbyder af finansoplysningstjenester (FISP), da der er tale om regulerede finansielle virksomheder.

Dataadgangen skal sikres gennem såkaldte adgangssnitflader (API'er), som dataindehaveren skal stille til rådighed for databrukerne. API'erne skal sikre, at der automatisk kan hentes data, når kunden har anmodet om det. Den hentede data må udelukkende bruges til de formål, som kunden har givet tilladelse til.

FISP'erne kan trække kundernes finansielle data ud og f.eks. præsentere dem på en overskuelig måde. Det kan f.eks. være et automatisk samlet overblik over en kundens lån og udeståender, hvor FISP'en samtidig kan komme med forslag til, hvordan lån kan tilbagebetales mere hensigtsmæssigt med afsæt i kundens økonomi og præferencer. Det kan også være en FISP, der udvikler en platform, der giver forsikringstagere et brugervenligt og samlet overblik over deres skadesforsikringer.

Som der også stilles krav om i den nye betalingstjenesteforordning (PSR) i forbindelse med "Open Banking", så skal dataindehaverne stille et "tilladelser-dashboards" til rådighed for kunderne. Dashboardet skal gøre det muligt for kunderne hurtigt at få et overblik over og styre, hvilke tilladelser de har givet til tredjeparter om brug af deres finansielle kundedata. Dataindehaverne skal gøre det nemt at finde dashboardet for kunderne, f.eks. i deres netbank.

Finansielle datadelingsordninger

I modsætning til "Open Banking"-reglerne forudsætter FIDA-forordningen, at FISP'erne kun kan få adgang til den finansielle dataindehaverens kundedata, hvis det sker i regi af en såkaldt datadelingsordning, hvilket vil sige, en rammeaftale mellem den finansielle virksomhed som leverer data, og den FISP som rekvirerer data.

Deltagerne i datadelingsordningerne skal repræsentere en væsentlig andel af "markedet" for det pågældende produkt eller tjenesteydelse. Medlemmerne af datadelingsordningen skal også omfatte relevante kunde- og forbrugerorganisationer.

Datadelingsordningen skal regulere de rettigheder og pligter, der gælder mellem de finansielle virksomheder (dataindehavere) og FISP'erne (databrukerne).

Datadelingsordningerne bør ifølge Kommissionen bl.a. fastsætte regler om:

- udvikling af fælles standarder for kundedata- og grænseflader (API'er)
- deltagerens ansvar i tilfælde af at dataene er unøjagtige eller af utilstrækkelig kvalitet, datasikkerhedsbrister eller misbrug af data
- tvistbilæggelsesmekanismer.

Datadelingsordningerne skal altså indeholde en klar ansvarsfordeling i tilfælde af datamisbrug, finansiel kriminalitet og svig, så det ikke afholder dataindehaverne fra at gøre disse data tilgængelige.

De finansielle datadelingsordninger skal også fastsætte den økonomiske kompensation¹², som forordningen giver mulighed for at tildele dataindehaverne for at stille data til rådighed via de udviklede API'er. Kompensationsmuligheden er også en nyskabelse i forhold til "Open Banking"-reglerne og skal sikre at dataindehaverne udvikler API'er og brugergrænseflader af en vis kvalitet.

Datadelingsordninger bliver underlagt tilsyn, og skal godkendes af en kompetent myndighed i det EU-land, hvor de tre største dataindehavere er etableret.

Datadelingsordningerne er altså obligatoriske ved deling af kundedata og skal udvikles i samarbejde af markedsaktørerne (dataindehavere og databrugere). Hvis der ikke udvikles datadelingsordninger inden for en eller flere kategorier af kundeoplysninger, kan Kommissionen etablere en datadelingsordning som en delegeret forordning.

Tilsyn

De enkelte EU-lande skal udpege de kompetente myndigheder, som er ansvarlige for at føre tilsyn med overholdelse af reglerne i forslaget.

Myndigheder skal kunne pålægge administrative sanktioner, herunder bøder, og andre administrative foranstaltninger eventuelt under inddragelse af domstolene. Ifølge regeringen vil det skulle afklares nærmere, om forslaget indebærer, at Danmark forligtes til at indføre administrative bøder.

I Danmark vil Finanstilsynet føre tilsyn med de finansielle institutioners overholdelse af forslaget, men der skal udpeges en kompetent myndighed, der skal varetage tilladelser og tilsyn med FISP'er.

Grænseoverskridende adgang til data

Udbydere af finansoplysningstjenester skal efter anmodning fra kunden have adgang til relevant data om kunden, som enhver dataindehaver etableret i EU ligger inde med.

Hvis FISP'en ønsker adgang til data, som befinder sig i et andet EU-land, skal den meddele det til den kompetente myndighed i FISP'ens hjemland. Det skal ske første gang FISP'en ønsker data fra det pågældende EU-land,

¹² Hvis deltagerne i datadelingsordningen er en mikrovirksomhed eller en SMV må den aftalte kompensation ikke overstige de omkostninger, der er direkte forbundet med at stille dataene til rådighed for datamodtageren, og som kan henføres til anmodningen om data.

hvorefter den kompetente myndighed vil videregive oplysningerne til den kompetente myndighed i værtslandet.

FISP-virksomheder fra tredjelande kan også hente og bruge kunders data i EU, hvis FISP'en er juridisk repræsenteret i et EU-land.

Anvendelse

Forordningen finder anvendelse 24 måneder efter, at den er trådt i kraft. De dele af forslaget der fastsætter kriterierne for finansielle datadelingsordninger og finansoplysningstjenester vil være gældende 18 måneder efter ikrafttrædelsen.

Overholder forslagene nærhedsprincippet?

Folketinget skal i forbindelse med nærhedstjekket tage stilling til, om de områder, der behandles i forslagene bedst reguleres på EU-niveau eller på nationalt niveau. Såfremt Folketinget finder, at dette område bedst reguleres på nationalt niveau, og at forslagene dermed strider mod nærhedsprincippet, skal Folketinget inden for en frist på 8 uger sende en såkaldt begrundet udtalelse til Kommissionen. **Fristen udløber den 2. november 2023.** Folketinget har også mulighed for at afgive bemærkninger til forslagernes politiske indhold over for Kommissionen – her gælder ingen tidsfrist.

I forhold til [KOM \(2023\) 0366](#) og [KOM \(2023\) 0367](#) om betalingstjenester anfører Kommissionen, at den frie udveksling af tjenesteydelser og etableringsfriheden i vid udstrækning anvendes af betalingstjenesteudbydere. For at sikre harmoniserede vilkår og lige konkurrencevilkår på det indre marked for detailbetalingstjenester er der behov for lovgivning på EU-plan.

Regeringen vurderer, at det er væsentligt at sikre lige konkurrencevilkår og et højt niveau af forbrugerbeskyttelse på tværs af EU. Regeringen vurderer på den baggrund i grund- og nærhedsnotatet¹³, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Kommissionen argumenterer i forhold til [KOM \(2023\) 0360](#) om åben finans, at dataøkonomien er en integreret del af det indre marked. Kommissionen påpeger videre, at der er et højt integrationsniveau i den finansielle sektor, hvor finansielle institutioner udøver betydelige grænseoverskridende aktiviteter. De fælles udfordringer i EU-landene kan ifølge Kommissionen ikke løses af de enkelte EU-lande alene, da dataindehavere og potentielle databrugere i den finansielle sektor ofte opererer på tværs af EU-lande. En kunde kan derfor have data hos flere dataindehavere i forskellige EU-lande. For at øge tilli-

¹³ [Grund- og nærhedsnotat](#) til KOM (2023) 0366 og 0367 om betalingstjenester.

den og muliggøre en integreret anvendelse af disse data skal alle disse finansielle institutioner være underlagt de samme retlige rammer og de samme tekniske standarder.

Regeringen vurderer i grund- og nærhedsnotatet¹⁴, at det er væsentligt at sikre lige konkurrencevilkår og et højt niveau af forbrugerbeskyttelse på tværs af EU, når det kommer til anvendelse af kundernes finansielle data, og at dette ikke i tilstrækkelig grad kan sikres på nationalt niveau alene, da dataindehavere og potentielle databrugere i den finansielle sektor ofte opererer på tværs af EU-lande. Regeringen vurderer på den baggrund, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Nærhedstjek i de øvrige EU-landes parlamenter

Foreløbig har syv nationale parlamenter foruden Folketinget valgt at indlede en nærhedsbehandling af Kommissionens forslag om betalingstjenester (Belgien, Finland, Tyskland, Letland, Litauen, Slovakiet og Sverige). De samme parlamenter, med undtagelse af Litauen og tilføjelse af Portugal, har også valgt at nærhedsbehandle Kommissionens forslag om åben finans (FIDA).

Der foreligger endnu ikke udtalelser fra nogen af de nationale parlamenter¹⁵.

Dette dokument er udarbejdet af Folketingets Administration til brug for medlemmer af Folketinget. Efter ønske fra Folketingets Præsidium understøtter Folketingets Administration det parlamentariske arbejde i Folketinget, herunder lovgivningsarbejdet og den parlamentariske kontrol med regeringen ved at yde upartisk faglig bistand til medlemmerne. Faglige noter udarbejdet af Folketingets Administration er i udgangspunktet offentligt tilgængelige.

¹⁴ [Grund- og nærhedsnotat](#) til KOM (2023) 0360 om åbne data.

¹⁵ De nationale parlameters behandling af de enkelte forslag kan følges på den interparlamentariske database IPEX: [KOM \(2023\) 0366](#), [KOM \(2023\) 0367](#), [KOM \(2023\) 0360](#).